

Sygn. akt SNO 44/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Piotr Prusinowski

SSN Jolanta Frańczak (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wojnicka

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego w [...]i
przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości sędziego Dariusza Kupczaka,
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 listopada 2017 r.,
sprawy **M.C.**

sędziego Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku
w związku z odwołaniem, wniesionym przez Ministra Sprawiedliwości
od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...] w dniu 13 czerwca 2017 r.,

**uchyła wyrok w zaskarżonej części, to jest dotyczącej
orzeczenia o karze i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu - Sądowi Dyscyplinarnemu w [...] do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dla Sądu Okręgowego w [...] skierował do Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego wnioszek o

rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej sędziego Sądu Rejonowego w [...] w stanie spoczynku M.C. o czyn polegający na tym, że w dniu 19 marca 2016 r. w [...], kierując w ruchu lądowym samochodem osobowym marki Honda CR-V w stanie nietrzeźwości (wyniki badań 0,39; 0,29 i 0,30 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu i 0,59 ‰ alkoholu etylowego w badanej próbce krwi), uchybił godności urzędu, co stanowi przewinienie dyscyplinarne z art. 104 § 2 ustawy z dnia 21 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (obecnie jednolity tekst: Dz. U. z 2016 r., poz. 2062 ze zm., dalej jako „u.s.p”).)

Obwiniony sędzia w stanie spoczynku M.C. złożył wniosek o dobrowolne poddanie się karze i wymierzenie mu kary nagany, na co wyraził zgodę Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego. Wniosek ten został uwzględniony przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] postanowieniem z dnia 13 czerwca 2017 r.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] wyrokiem z dnia 13 czerwca 2017 r., obwinionego M.C. uznał za winnego zarzucanego mu uchybienia godności sędziego z art. 104 § 2 ustawy z dnia 21 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych opisanego powyżej i za to na podstawie art. 104 § 3 pkt 2 tej ustawy wymierzył mu karę nagany (pkt 1) a kosztami postępowania w sprawie obciążył Skarb Państwa (pkt 2).

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny wskazał, że obwiniony M.C. jest sędzią Sądu Rejonowego w [...], od dnia 15 marca 2011 r., w stanie spoczynku. W dniu 19 marca 2016 r. obwiniony na drodze publicznej w [...] kierował samochodem osobowym marki Honda. Został wówczas zatrzymany do kontroli przez funkcjonariuszy policji K. C. i Ł. L., którzy poddali go badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, które to badanie wykazało wynik: 0,39; 0,29 i 0,30 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu. Obwiniony podczas kontroli zachowywał się spokojnie i kulturalnie. Bez zastrzeżeń poddał się badaniu alkomatem. Był zdziwiony wynikiem tego badania, wyrażając wobec funkcjonariuszy przekonanie, że nie miał świadomości, iż po kilku godzinach od spożycia „jednego drinka alkoholu” nadal może znajdować się pod jego wpływem.

Obwiniony sam poprosił o przewiezienie go do szpitala celem poddania się badaniu krwi, które wykazało 0,59 ‰ alkoholu etylowego w badanej próbce krwi. Postępowanie karne, którego przedmiotem było zachowanie się obwinionego sędziego, zakwalifikowane z art. 178a § 1 k.k., wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt. II K .../17, zostało warunkowo umorzone na okres roku próby. Ponadto wyrokiem tym orzeczono wobec obwinionego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres roku oraz świadczenie pieniężne w kwocie 5000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Obwiniony, jako sędzia Sądu Rejonowego w [...], w tym pełniąc funkcję przewodniczącego Wydziału Cywilnego oraz prezesa tego Sądu, wykazywał się sumiennością i zaangażowaniem. Nie był karany dyscyplinarnie. W wyjaśnieniach złożonych przed Sądem Apelacyjnym – Sądem Dyscyplinarnym oraz w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Okręgową w [...] przyznawał swoje sprawstwo w zakresie czynu z art. 178a § 1 k.k. Twierdził, że w dniu zdarzenia około godziny 13 spożył alkohol w postaci jednego drinka, a samochodem kierował około godziny 20. Był zaskoczony takim wynikiem, ponieważ nie miał świadomości, że po tylu godzinach od spożycia alkoholu może znajdować się pod jego wpływem.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, uznając wyjaśnienia obwinionego sędziego za wiarygodne, przyjął, że zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób jednoznaczny wskazywał, iż obwiniony dopuścił się zarzucanego mu czynu z art. 178a § 1 k.k., niedozwolonego nie tylko z punktu widzenia podstawowych zasad porządku prawnego, ale także jako przejaw życia prywatnego sędziego w stanie spoczynku, przynosząc ujmę w jego godności. Nie budziło zatem wątpliwości, że obwiniony dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego z art. 104 § 2 u.s.p. W ocenie Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, karą proporcjonalną do stopnia zawinienia i jednocześnie stanowiącą dostateczną dolegliwość dla obwinionego jest kara nagany, przewidziana w art. 104 § 3 pkt 2 u.s.p. Przypisane obwinionemu uchybienie godności

sędziego w stanie spoczynku miało charakter jednorazowego zdarzenia, które nie odniosło dalej idących negatywnych skutków, a na tle w pełni prawidłowego społecznego funkcjonowania obwinionego, jawiło się jako zachowanie incydentalne. Wobec powyższego kara nagany jest wystarczająca, aby gwarantować należytą dbałość przez obwinionego o godność sędziego w stanie spoczynku, a jednocześnie stanowi przestrożę na przyszłość. Wymierzeniu takiej kary nie sprzeciwiały się cele w zakresie prewencji generalnej. Ponadto, zdaniem Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, kara nagany uwzględnia zarówno okoliczności obciążające i łagodzące, odpowiada winie obwinionego i jawi się jako adekwatna do tego, aby spełnić zarówno cele wychowawcze, jak i zapobiegawcze, a także uwzględnia, że toczące się przeciwko obwinionemu sędziemu postępowanie karne zostało warunkowo umorzone na okres roku próby. Jednocześnie, w ocenie Sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji, brak było podstaw do orzeczenia wobec obwinionego sędziego najłagodniejszej z katalogu kar dyscyplinarnych (kary upomnienia), ponieważ sprzeciwiała się temu ranga czynu, stanowiącego przewinienie dyscyplinarne, będącego przestępstwem.

Wyrok ten w części dotyczącej orzeczenia o karze zaskarżył na niekorzyść obwinionego Minister Sprawiedliwości, zarzucając rażąco niewspółmierność (łagodność) orzeczenia o karze (art. 427 § 1 i art. 438 pkt 4 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p.), polegającą na wymierzeniu kary dyscyplinarnej nagany, będącą wynikiem nieuwzględnienia we właściwy sposób wagi i ciężaru gatunkowego popełnionego przewinienia, jego szkodliwości dla wymiaru sprawiedliwości, stopnia zawinienia sędziego, a także celu prewencyjnego, jaki powinna spełniać kara dyscyplinarna.

Wskazując na powyższy zarzut, Minister Sprawiedliwości wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez wymierzenie obwinionemu na podstawie art. 104 § 3 pkt 4 u.s.p. kary dyscyplinarnej pozbawienia prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym

zakresie Sądowni Apelacyjnego – Sądowni Dyscyplinarnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu odwołania podniesiono, że Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] niewłaściwie ocenił wagę (ciężar gatunkowy) przypisanego obwinionemu przewinienia dyscyplinarnego w aspekcie wyboru odpowiedniej kary dyscyplinarnej, pomijając jego szkodliwość dla dobra i wizerunku wymiaru sprawiedliwości oraz sędziów jako grupy zawodowej. Minister Sprawiedliwości uwypuklił, że obwiniony wyczerpał swoim zachowaniem znamiona umyślnego występku określonego w art. 178a § 1 k.k., a przewinienia dyscyplinarne odpowiadające znamionom czynu zabronionego, w szczególności umyślnego, stanowią najcięższą kategorię przewinień sędziów. Popełnienie takiego deliktu stanowi wyraz tak rażącego lekceważenia porządku prawnego, że powoduje utratę kwalifikacji do sprawowania urzędu sędziego, od którego wymaga się nieskazitelnego charakteru oraz podważa zaufanie obywateli do wymiaru sprawiedliwości, co podkreślił Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny między innymi w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 sierpnia 2007 r., SNO 47/07 (OSNKW 2007 nr 11, poz. 83) i powoduje, że obwiniony nie tylko utracił kwalifikacje niezbędne do sprawowania urzędu sędziego, ale także do pozostawania beneficjentem wyjątkowych uprawnień związanych ze stanem spoczynku, nawet jeśli jego dotychczasowa służba była bez zarzutu.

Wskazano, że w rozpoznawanej sprawie sędzia bez szczególnej przyczyny, po spożyciu alkoholu, prowadził samochód po drodze publicznej, znajdując się pod znacznym wpływem alkoholu (0,59 ‰). Nadto wyniki badania na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu wskazujące na stan nietrzeźwości świadczą o tym, że spożywał on alkohol w niedługim czasie przed kontrolą drogową, a zatem musiał zdawać sobie sprawę ze skutków swojego postępowania, tj. znajdowania się w stanie znacznej nietrzeźwości. Zdaniem skarżącego, nie występują więc okoliczności łagodzące, które przeciwstawiałyby się orzeczeniu wobec obwinionego najsurowszej kary dyscyplinarnej. Z całą pewnością

okolicznością taką nie jest warunkowe umorzenie postępowania bądź dotychczasowe prawidłowe funkcjonowanie obwinionego sędziego oraz jego zachowanie podczas kontroli drogowej bądź to, że jest on sędzią w stanie spoczynku. Możliwość zastosowania innej kary musi być uzasadniona wystąpieniem absolutnie wyjątkowych, nietypowych okoliczności związanych z popełnieniem czynu, a nie z osobą sprawcy, jego zachowaniem przed czy po czynie, a nawet nie ze skutkami czynu, na wystąpienie, których sprawca nie miał wpływu, bo nie były związane ze sposobem jego popełnienia.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest pozbawione racji co do zasady, bowiem zastrzeżenia Ministra Sprawiedliwości dotyczące niewspółmierności wymierzonej obwinionemu kary nagany są usprawiedliwione. W aspekcie przypisanego sędziemu czynu orzeczone przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny kara dyscyplinarna nagany jest rażąco łagodna.

W pierwszej kolejności podkreślić trzeba, że Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] przyjmując, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób jednoznaczny wskazywał, że obwiniony M.C., będąc sędzią w stanie spoczynku, dopuścił się przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i tym samym przewinienia dyscyplinarnego z art. 104 § 2 u.s.p., dokonał oceny, iż opis przypisanego obwinionemu przewinienia służbowego odpowiada ustawowym znamionom czynu zabronionego, o charakterze umyślnym. Prawidłowo przy tym uznał, że zachowanie takie nie tylko z punktu widzenia podstawowych zasad porządku prawnego, ale także, jako przejaw życia prywatnego sędziego w stanie spoczynku uzewnętrzniało jego postawę w sposób przynoszący ujmę godności urzędu. Z oceny tej nie zostały jednak wyciągnięte właściwe wnioski przy wymierzaniu obwinionemu sędziemu kary dyscyplinarnej adekwatnej do wagi przypisanego przewinienia. Art. 104 § 3 u.s.p. stanowi, że w stosunku do sędziów w stanie spoczynku orzeka się kary: upomnienia, nagany,

zawieszenia podwyższenia uposażenia, o którym mowa w art. 100 § 3, na okres od roku do trzech lat, pozbawienia prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia.

Zgodzić należy się ze stanowiskiem skarżącego, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego prezentowany jest jednolity pogląd, iż przewinienie dyscyplinarne, którego opis odpowiada ustawowym znamionom czynu zabronionego stypizowanego, jako przestępstwo umyślne, należy do najcięższej kategorii przewinień służbowych sędziów. Popętnienie przez sędziego takiego przewinienia stanowi wyraz tak rażącego lekceważenia porządku prawnego, że z reguły powoduje utratę kwalifikacji do sprawowania urzędu sędziego, niezależnie od oceny jego wcześniejszej służby i uzasadnia wymierzenie najsurowszej z kar dyscyplinarnych. Tego rodzaju przewinienie nie tylko bowiem dyskwalifikuje sędziego, od którego wymaga się nieskazitelnego charakteru, ale także podważa zaufanie obywateli do wymiaru sprawiedliwości (por. wyrok z dnia 30 września 2016 r., SNO 35/16, LEX nr 2135551; z dnia 16 czerwca 2016 r., SNO 20/16, LEX nr 2069456; z dnia 5 czerwca 2014 r., SNO 24/14, LEX nr 1480065; z dnia 31 stycznia 2013 r., SNO 56/12, LEX nr 1418815; z dnia 27 sierpnia 2007 r., SNO 47/07, OSNKW 2007 nr 11, poz. 17 oraz uchwałę Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 8 maja 2002 r., SNO 8/02, OSNKW 2002 nr 9, poz. 85). Jako przykład podaje się najczęściej prowadzenie w ruchu lądowym pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości (zob. J. Gudowski (red.): Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz, Warszawa 2010, s. 440). W takim przypadku przyjmuje się, że - nawet pomimo wieloletniej nienagannej służby - odpowiednią karą powinno być z reguły złożenie sędziego z urzędu. Wobec tego jedynie nadzwyczajne okoliczności, mieszczące się zwykle w ramach instytucji kontratypów usprawiedliwiają sędziego, tak jak każdego innego obywatela, że nie respektował zakazu prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości (por. wyrok Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 8 lutego 2011 r., SNO 58/10, LEX nr 1288950; z

dnia 27 marca 2007 r., SNO 13/07, LEX nr 471820; z dnia 9 marca 2006 r., SNO 6/06, LEX nr 471771; z dnia 10 września 2002 r., SNO 27/02, LEX nr 686433). Podkreślenia jednak wymaga, że w powołanych powyżej orzeczeniach wymierzenie obwinionym najsurowszej kary dyscyplinarnej jaką jest złożenie sędziego z urzędu (art. 109 § 1 pkt 5 u.s.p.) czy pozbawienia prawa spoczynku z prawem do uposażenia (art. 104 § 3 pkt 4 u.s.p.) miało miejsce najczęściej wówczas, gdy obwiniony sędzia spożywał alkohol, a następnie w niedługim czasie od spożycia alkoholu, będąc świadomy swego stanu nietrzeźwości, decydował się prowadzić samochód.

W realiach rozpoznawanej sprawy należy zgodzić się ze stanowiskiem Ministra Sprawiedliwości, że wymierzając obwinionemu karę dyscyplinarną nagany, Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny nie uwzględnił we właściwy sposób wagi i ciężaru gatunkowego popełnionego przez obwinionego przewinienia (przestępstwo umyślne) oraz jego szkodliwości dla szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości, pomijając także zasadę proporcjonalności kary. Akcentując, przy wymierzeniu kary nagany, znaczenie okoliczności łagodzących, takich jak „jednorazowość zdarzenia, które nie odniosło dalej idących skutków, a na tle w pełni prawidłowego społecznego funkcjonowania obwinionego sędziego, jawiło się, jako zachowanie incydentalne”, Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny pominął, że w odniesieniu do przewinienia takiego jak przypisane obwinionemu sędziemu, orzekając o karze dyscyplinarnej, powinien przede wszystkim ocenić charakter i wagę czynu z punktu widzenia społecznie akceptowanego standardu zawodu sędziego, natomiast na dalszy plan schodzą okoliczności dotyczące osoby sędziego i nienaganego przebiegu jego służby. Z całą pewnością okolicznością łagodzącą, mającą wpływ na wybór właściwej kary nie może być fakt, że postępowanie karne w stosunku do obwinionego o czyn z art. 178a § 1 k.k. zostało warunkowo umorzone. Wyrok warunkowo umarzający postępowanie karne jest orzeczeniem stwierdzającym popełnienie przestępstwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2011 r., III KK 159/11, OSNKW 2012 nr

2, poz. 14). Z tego względu ustalenie, że przewinienie dyscyplinarne zawiera znamiona przestępstwa może być oparte na wyroku warunkowo umarzającym postępowanie wobec sprawcy czynu, którego znamiona zawarte są w zarzucanym przewinieniu dyscyplinarnym (por. uchwałę Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 9 kwietnia 2008 r., SNO 20/08, LEX nr 853089). W uzasadnieniu wyroku z dnia 30 września 2016 r., SNO 35/16 (LEX nr 2135551), Sąd Najwyższy stwierdził, że orzeczona kara dyscyplinarna powinna jednocześnie pełnić funkcję ochronną, prowadzącą się do ochrony wymiaru sprawiedliwości zarówno w aspekcie jego prawidłowego funkcjonowania, jak i dobrego imienia sędziów i sądownictwa, jako całości, a także kreować w społeczeństwie przekonanie, iż sędziowie, sprawujący przecież wymiar sprawiedliwości, podlegają szczególnie surowemu traktowaniu, w sytuacji, gdy ich zachowanie odpowiada opisowi przestępstwa umyślnego. Okoliczności takie jak dotychczasowy nienaganny przebieg służby, niekaralność dyscyplinarna i przyznanie się do popełnienia czynu nie wskazują na szczególne cechy osobowościowe sędziego warte wyeksponowania w kontekście doboru rodzaju kary i jej wymiaru za popełnione przewinienie dyscyplinarne, gdyż powinny stanowić oczywistą regułę, przez co nie mogą być wyjątkiem wartym szczególnego traktowania. Wprawdzie również w razie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego o największym ciężarze gatunkowym nie jest wyłączone uwzględnienie okoliczności łagodzących, uzasadniających odstąpienie od wymierzenia najsurowszej kary, muszą to jednak być okoliczności szczególnie wyjątkowe, dotyczące zarówno samego przewinienia, jak i osoby sędziego (zob. także wyrok Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 21 października 2008 r., SNO 78/08, LEX nr 1288994 czy z dnia 14 września 2016 r., SNO 7/16, LEX nr LEX nr 2109490 i powołane w nich orzeczenia).

Sumując powyższe rozważania, podzielić należy stanowisko skarżącego, że wymierzona obwinionemu M.C. kara nagany jest zbyt łagodna w stosunku do popełnionego przez niego czynu, skoro jest ona drugą w kolejności katalogu kar wymienionych w art. 104 § 3 u.s.p., nie

pociąga za sobą żadnych innych dolegliwości i orzekana jest za tego rodzaju delikty, dla których nie byłaby wystarczająca kara upomnienia. Art. 104 § 3 u.s.p. przewiduje dla sędziego w stanie spoczynku jako surowszą karę zawieszenia uposażenia, o którym mowa w art. 100 § 3 na okres od roku do trzech lat (art. 100 § 3 pkt 3) oraz jako najsurowszą, wnioskowaną przez Ministra Sprawiedliwości, pozbawienie prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia (art. 100 § 3 pkt 4). Nie może zniknąć z pola widzenia, że odmienny jest katalog kar dyscyplinarnych, które można orzec w stosunku do sędziego w stanie spoczynku, od katalogu kar przewidzianych dla czynnych sędziów i asesorów, ponieważ nie można ukarać sędziego w stanie spoczynku usunięciem z zajmowanej funkcji bądź przeniesieniem na inne miejsce służbowe. Ponadto wymierzenie czynnemu sędziemu kary dyscyplinarnej nagany pociąga za sobą pozbawienie możliwości awansowania na wyższe stanowisko sędziowskie przez okres pięciu lat, niemożność udziału w tym okresie w kolegium sądu, orzekania w sądzie dyscyplinarnym oraz objęcia w sądzie funkcji prezesa sądu, wiceprezesa sądu lub kierownika ośrodka zamiejscowego sądu (art. 109 § 3 u.s.p.). Takich dolegliwości nie pociąga za sobą kara nagany wymierzona sędziemu w stanie spoczynku. Stąd znacznie surowszą i odczuwalną dla sędziego w stanie spoczynku karą dyscyplinarną jest zawieszenie podwyższenia uposażenia na okres roku do trzech lat. Z kolei kara złożenia sędziego z urzędu (art. 109 § 1 pkt 5 u.s.p.) czy pozbawienia prawa spoczynku z prawem do uposażenia (art. 104 § 3 pkt 4 u.s.p.) powinna być orzekana za najcięższe przewinienia dyscyplinarne, gdy przemawiają za tym okoliczności sprawy. Nie powinno budzić wątpliwości, że rolą postępowania dyscyplinarnego jest zachowanie proporcjonalności kary względem rodzaju i rozmiaru przewinienia dyscyplinarnego. Adekwatność jest bowiem wartością cenioną przez społeczeństwo. Ponadto dolegliwość wymierzonej kary nie może przekraczać stopnia winy. Wypada w związku z tym wspomnieć, że w rozpoznawanej sprawie przyjęto, iż obwiniony kierując samochodem marki Honda CR-V „był przekonany, że niej jest już pod wpływem alkoholu” bowiem spożywał go

kilka godzin przed kierowaniem pojazdem, a stopień nietrzeźwości był nieznaczny (0,59 ‰ alkoholu etylowego w badanej próbce krwi).

Wskazać w tym miejscu należy, że zaskarżony wyrok został wydany w trybie konsensualnym określonym w art. 387 § 1 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p. Stosownie do tego przepisu do chwili zakończenia pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej oskarżony, któremu zarzucono przestępstwo zagrożone karą nieprzekraczającą 15 lat pozbawienia wolności, może złożyć wniosek o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu określonej kary lub środka karnego, orzeczenie przepadku lub środka kompensacyjnego bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Taki wniosek o dobrowolne poddanie się karze nagany obwiniony złożył na rozprawie w dniu 9 maja 2017 r., na co wyraził zgodę Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego i w konsekwencji został on uwzględniony przez Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny, co skutkowało wymierzeniem obwinionemu, zgodnie z jego wnioskiem, kary nagany. Natomiast odwołanie w postępowaniu dyscyplinarnym złożył Minister Sprawiedliwości, a więc uprawniony podmiot niebędący stroną konsensusu. Wobec tego - przy przyjęciu przez Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zasadności podniesionego w odwołaniu zarzutu niewspółmierności orzeczonej kary nagany - konieczne jest wydanie orzeczenia kasatoryjnego, gdyż tylko ono gwarantuje zachowanie w stosunku do uczestników postępowania zasad rzetelnego procesu. Strony zazwyczaj wyrażają zgodę na szybszy, konsensualny tryb rozpoznania sprawy pod warunkiem zaaprobowania przez sąd ich propozycji co do treści wyroku skazującego, rezygnując dobrowolnie z części uprawnień procesowych, w szczególności z bezpośredniości przeprowadzenia dowodów przed sądem i związanej z tym gwarancji rzetelnego rozpoznania sprawy. Tym samym, w wypadku podzielenia zastrzeżeń skarżącego niebędącego stroną porozumienia, co do niewspółmierności kary dyscyplinarnej orzeczonej przez sąd dyscyplinarny pierwszej instancji, jedynym możliwym rozstrzygnięciem przez Sąd Najwyższy działający jako sąd dyscyplinarny drugiej instancji, jest uchylenie zaskarżonego wyroku i

przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Taki pogląd konsekwentnie prezentuje Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w swoim orzecznictwie i jest on podzielany przez obecny skład tego Sądu (por. wyrok z dnia 16 listopada 2016 r., SNO 39/16, LEX nr 2152405; z dnia 30 września 2016 r., SNO 35/16, LEX nr 2135551; z dnia 26 maja 2014 r., SNO 21/14, LEX nr 1488910; z dnia 12 grudnia 2012 r., SNO 50/12, LEX nr 1250867).

Trzeba także zwrócić uwagę, że skarżąc wyrok Sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji tylko w części dotyczącej orzeczenia o karze, Minister Sprawiedliwości w uzasadnieniu odwołania podniósł okoliczność, której należyte wyjaśnienie ma istotne znaczenie dla prawidłowego wyboru sankcji. Jak wspomniano, skarżący wyraził pogląd, że wyniki przeprowadzonych badań świadczą, iż obwiniony sędzia spożywał alkohol niedługo przed kontrolą drogową. Podważył zatem wyjaśnienia sędziego, uznane przez Sąd orzekający za wiarygodne także co do czasu i ilości spożytego alkoholu. Nadto, nasuwa się uwaga o niespójności wniosku Sądu dyscyplinarnego, gdy skazuje on obwinionego sędziego za delikt dyscyplinarny mający charakter występku umyślnego, a zarazem daje obwinionemu wiarę, że nie miał on świadomości, iż po upływie znacznego czasu od spożycia niewielkiej ilości alkoholu może się znajdować w stanie nietrzeźwości. Zatem przy ponownym rozpoznaniu sprawy wydaje się konieczna weryfikacja wyjaśnień obwinionego, co do powyższej kwestii, na przykład przez zasięgnięcie opinii biegłego sądowego toksykologa.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p. orzekł jak w sentencji.
